

Mai Világ

Független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Cluj. Str. Iuliu Mariu 8
Telefon 6-30.

Egy pilóta akrobata-mutatványai — Szenzációs sportfogadás a Berlin melletti Templin-tavon

(Berlin, október 14. Wolff.) A Berlin melletti Templin-tavon rendkívül vakmerő sportfogadás került eldöntésre. Opel Frigyes, a Párisban győztes Opel II. jelzésű csónakjával bemutatta, hogyan lehet teljes sebességgel haladó repülőgépre fel- és leszállani. A kísérletet a sajtó képviselői, a rendőrség és számos sportlomborjelnlébeben vitték véghez. Raeb és Ktzenstein repülők közvetlenül a víz színe felett repültek, miközben az Opel-csónok teljes sebességgel rohant a repülőgép után.

A csónak orrán állott Schindler pilóta, akinek sikerült a repülőgépből lelégo kötelet megkapnia és rajta a repülőgépre feljutnia. Felórás szünet után folytatták a kísérletet, amelynek célja most az az eddig lehetetlenné tartott vállalkozás volt, hogy a pilóta a repülőgépről ismét a csónakba jusson. A nagy sebességgel haladó repülőgépen a kötélnél lógó pilóta ideoda himbálózott, de Opelnek sikerült őt elérni és minden baj nélkül a csónakba emelni.

Megkezdtek a váradi kommunista-per tárgyalását

(Cluj-Kolozsvár, október 14.) A kolozsvári hadbíróság ma délelőtt kezdte meg Breiner Béla és Fülöp Jenő nagyváradi fiatalemberek ügyét tárgyalni, kik a vád szerint Nagyváradon kommunista mozgalmat szerveztek.

Az ügyész azzal vádolja a két fiatal embert, hogy kommunista sejteket szerveztek a váradi ifjúság körében, amelynek szervezési költségeire Moszkvából kaptak nagymennyiségű dollárokat.

Erdekes, hogy a per tulajdonképpen a tavalyi kommunista monstre-perből származik, melynek során mint távollévő Breiner Bélát 8 évi és Fülöp Jenőt pedig 6 évi börtönlre ítélték.

A vádlottak tagadják a terhükre felhozott vádakokat és azt állítják, hogy mikor mint távollévőket elítélte őket a hadbíróság, Nagyváradon tartózkodtak és semmit sem tudtak az egész perről, amelyre meg sem idézték őket.

E tárgyalás, mely előreláthatólag több napig fog eltarítani, igen érdekessé ígérkezik és számos tanut idézték meg az ügyben. A védelmet dr. Dunka Jenő és Popescu Ilariu kapitány látják el.

MAI PÉNZPIAC

Zürichi nyitás, (október 14.) Berlin 12372 fél, Amsterdam 20825, New-York 518 fél, London 2525 háromnegyed, Páris 2035 fél, Milánó 2833 fél, Prága 1536 fél, Budapest 9065, Belgrád 913, Bukarest 322 fél, Varsó 58, Bécs 7317 fél.

Az első óceánrepülő hölgy sérült géppel leszállott a tengerre

(Páris, október 14.) Miss Ruth Elders, az első óceánrepülő nő gépje, amelynek sorsát óriási aggodalommal figyelte egész Amerika, a tengeren dühöngő viharban megsérült és kénytelen volt leszállani. A bátor pilótanőt és társát, Haldemant a Barendrecht nevű holland gőzös vette fel, mindketten sértetlenek.

A magyar kormány közzétette az 1920. évi francia jegyzéket, amely a Máv. bérbeadása ellenében telajánlja a francia diplomácia segítségét Magyarországnak

(Budapest, okt. 14. MTI.) A magyar kormány válaszul Paleologue volt francia külügyi államtitkárnak Diamandi párisi román követhez intézett levelére, a következő közleményt tette közzé:

„Minthogy a Paleologue-eféle jegyzék alkalmas olyan látszat keltésére, mintha

1920-ban nem tétetett volna francia ajánlat a magyar kormánynak, a magyar kormány kénytelen közzétenni az alábbi jegyzéket, amelyet 1920. májusában a budapesti francia főmegbízott adott át a magyar külügyminiszternek:

Nagyméltóságú

Teleki Pál gróf külügyminiszter urnak

Budapest.

Kormányom megbízásából van szerencsém Nagyméltóságod tudomására hozni, hogy a francia kormány meg van győződve, hogy Közép-Európa békéjének teljes helyreállítása s az általános béke megerősödése nem érhető el másként, mint az érdekelt államok kölcsönös közreműködése útján. A francia kormány éppen ezért hajlandó közvetíteni a magyar, csehszlovák és jugoszláv kormányok között azzal a céllal, hogy közöttük megértő, barátságos viszony jöjjön létre. A francia kormány a békeszerződést kísérő nyilatkozat szellemében, amelyet Millerand féle levélnek neveznek, hajlandó jószolgálatait érvényesíteni Magyarország és szomszédai között, hogy barátságos lépések történjenek, amelyek az ellenségeskedés minden okát megszüntessék az érdekelt felek általános megelégedésére.

Ezen lépések feltétele az, hogy egyrészt a gazdasági és néprajzi igazságtalanságok kiküszöböltesse, másfelől a kisebbségi egyezmény határozmányain túlmenőleg biztosítsák a kisebbségek jogvédelme. A francia kormány azonnal hajlandó a szomszédos államokkal érintkezésbe lépni, hogy mindezen kérdések kölcsönös méltányossággal rendeztesse, amint a francia kormány által megjelölt francia gazdasági körök és a magyar kormány között a magyar államvasutak bérbeadására vonatkozó tárgyalások megegyezéssel végződnek és azokat a magyar parlament tökéletes érvényűeknek elismeri.

Fogadja Nagyméltóságod, stb.

A jegyzék közzététele Budapesten óriási szenzációt keltett.

Ötezer lejjel másfélmilliót szerzett Papacostea postavezérigazgató titkára főnöke képenek terjesztésével

(Bukarest, okt. 14.) Az Adeverul napról-napra éles támadásokat közöl Papacostea volt postavezérigazgató ellen, kit a nemrég lefolyt pótválasztásokon képviselőnek választottak meg. Az Adeverul külön Papacostea rovatot vezet és onnan vesszük ez alábbi lélekemelő történetet:

Papacostea Péter postavezérigazgató Metaxa Jenő nevű titkárja főnöke kinevezése fölötti örömeiben elhatározta, hogy igen szép pénzt fog keresni lehetőleg kevés befektetéssel.

Miután a jeles titkár helyes üzletiérzékkel rendelkezett, megszerezte a ve-

zérigazgatótól annak fényképét, amit 15.000 példányban szikszorosított. Az egész mulatság 5000 lejjébe került a titkár urnak, belészámítva a fotografust és a cinkografust is, aki elkészítette a vezér kliséjét. Ezekután a következő gyönyörű körrendeletet küldte szét a nagyszerű postafőtítkár.

Miután a posta- és táviráda hivatalok részéről számos megkeresést kaptam az irányban, hogy szeretett vezérigazgatónk fényképét küldjem el, jónak láttam Papacostea vezérigazgató képét saját számlámra kiadni. A képből több darabot küldök

Önök azzal a kéressel, hogy ezt hivatalnoktársai között terjessze. Egy postás házából sem szabad hiányoznia a vezérigazgató urunk képének, ki nemcsak a posta vezérigazgatója, hanem a postahivatalnokok lelke.

A képek ára darabonként 100 lej, amit Teodor Apostolescu, Bukarest, str. Bradului 7. címre tessék befizetni.

Teljes tisztelettel:

Metaxa Jenő,
a postaigazgatóság kabinet főnöke.

Rövid idő alatt a 2000 lejes havifizetési postások között sikerült is 14.000 darab 100 lejes képet elhelyezni, ami feltétlenül gyönyörű üzleti eredmény, ha tekintetbe vesszük az ötezer lejes befektetést.

Fellázadtak a fegyház rabjai, mert az igazgató nem engedett be egy asszonyt az urához

Buzău, október 14.) Nem mindennapi eset tartja izgalomban a buzăui fegyház környékén lakókat. Tegnap reggel ugyanis a fegyházban elzárt rabok az igazgató pártoskodása miatt fellázadtak és elkeseredésükben annyira mentek, hogy közelharc fejlődött ki a fegyőrök és a rabok között.

A börtön lakóinak nyílt lázadására az adott okot, hogy egy Eugen Antonescu nevű rab engedélyt kért az igazgatótól, hogy beszélhessen feleségével, akit már nagyon rég óta nem látott, mert súlyosan beteg feküdt kórházban hónapokon keresztül. A fogházigazgató azonban megtagadta a kérés teljesítését és ezért Antonescu élete veszélyeztetésével átreszelte az egyik vasrácsos ablakot és leugrott a magas börtöncellából a fegyházon kívül eső mezőre. Az örök azonban észrevették a szökést. Hosszas hajszá után sikerült elfogni a felesége meglátogatására szökö fegyencet.

Elfogatása után Antonescut visszavitték a fegyházba s bilincsekbe közték és súlyosan megverték. Antonescu megverése főleg azért hábotította fel rabtársait, mert az igazgató nem egyszer sokkal súlyosabb bünnel terhelt fegyenceknek megadta az engedélyt, hogy rokonaikkal beszélhessenek s Antonescu kérését csak azért tagadta meg, mert szerintük személyi averzióval viseltetik irányában.

A rabok nyílt lázadásban törtek ki. Megtámadták az öröket s ki akartak rohanni a fegyház területéről. A fegyveres erő azonban győzött és így sikerült visszatartani a fegyenceket a szökéstől.

A fegyházban a kedélyek csak akkor csillapodtak le, amidőn kiszállott a helyszíne a főügyész, aki kijelentette, hogy erélyes vizsgálatot indít annak megállapítására, hogy igazságtalanság történt-e valóban.

A magyar társadalomhoz!

Felkértünk a következő felhívás közlésére:

A bukaresti főiskolákon tanuló magyar ijtuság segélyezésére megindított lelkes mozgalom igen csekély anyagi eredménnyel járt.

Az eddig befolyt adományok összege igen távol van még attól, hogy azokból a tanulói ijtuságnak pillanatnyi segítség nyújtását meghaladó keretű komoly, céludatos támogatását akár csak meg is lehetne kezdeni.

Ezzel szemben a szükség talán soha sem volt nagyobb, mint most. Főiskolai ijtuságunkra a vizsgadíjak, a beíratási és tandíjak megszerzésének gondja nehezedik.

Az elmúlt iskolai évben a bukaresti főiskoláknak 56 magyar tanulója volt. Nagyobbára lerongyolt középiskolai szülők gyermekei, kik igen kevés kivétellel a legnagyobb nyomorral küzdöttek. Ezek leletét, lelket megörli a román nyelven való tanulás nagy nehézsége mellett az állandó nélkülözés, a tökéletlen táplálkozás, rossz lakás és ruházatkodás és az elhagyatottság érzete. E súlyos küzdelemben segítség nélkül sokan lesznek kénytelenek minden tehetségük dacára is tanulmányaikat megszakítani. Mindenikben, ki a nélkülözések miatt nem tudja tanulmányait befejezni, magyar népünknek egy vezetésre hivatott pillért veszítjük el. Mindazon ifjak pedig, kik keresztülszínálnak a tanulmányi éveken, mint a nyomornak testi és lelki rokkantjai fognak az életbe kikerülni és nem fogjuk tőlük elvárhatni, hogy népünk lel és vezetői legyenek, mikor a magyar népünk sem gondolt rájuk, mikor a nyomorúság örvényében vergődtek.

Az alólírott ideiglenes segélyző bizottság, mely a főiskolai ijtuságunk céludatos segélyzését vette tervébe, ismét a gazdaságilag megroppant magyar társadalomhoz kénytelen más erőforrás hiányában azzal a kérelemmel fordulni, hogy érte át a magasztos célt és regitsen az adományaival a nyomor könnyeit felszárítani. Az adományokat a magyar lapok szerkesztőségéhez kérjük juttatni, melyek azokat nyilvánosan fogják nyugtázni.

Adjon mindenki, aki csak teheti a nagy célra tehetsége szerint. Ne maradjon el senki, aki magyarnak vallja magát, mikor a magyar ijtuságnak, saját fiainak megmentésére kérünk.

Bukarest, 1927. október 7-én.

Az ideiglenes segélyző bizottság nevében:

Jeszenszki Hering Gyula s. k.,
bukaresti róm. kath. egyházmegyei kanonok.

Kányádi Béla s. k., ref. lelkész,
Dr. Tornya Gyula s. k., ügyvéd.

Cuzaék kimondották, hogy felhagynak minden rendzavaró akcióval

(Jasi, október 14.) Lapunk egyik legutóbbi számában hirt adtunk arról, hogy a romániai antiszemita liga szombaton nagygyűlést tart Jasiában. A kongresszus előtt az antiszemita csoportok vezetői gyűlést tartottak, amelyen kimondották, hogy a LANC programjának keresztülviteléért a törvényes keretek között fognak harcolni és minden akcióval felhagynak, amely az ország belső rendjét és nyugalma zavarja. Tudvalevőleg a liga másik — disszidens — csoportja hasonló határozatot hozott bukaresti kongresszusán.

A belső rendre és nyugalomra nézve valóban kedvező határozatot a nagygyűlés elé terjesztik és a további működésre nézve ilyen jellegű határozatot fognak hozni. 2

Andreescu rendőrigazgató áthelyezését érvénytelenítette a semmitőszék

(Cluj-Kolozsvár, okt. 14.) Igen érdekes áthelyezési ügyben döntött tegnap a semmitőszék III. szekciója. Dumitru P. Andreescu első osztályú kolozsvári rendőrigazgatót a belügyminiszter áthelyezte Dicsőszentmártonba második osztályú rendőrnőki rangban. Andreescu a kolozsvári táblához fordult és kérte a belügyminiszteri rendelet megsemmisítését,

melyet jogtalannak tartott.

A kolozsvári tábla helyet adott Andreescu rendőrigazgató kereselének és megsemmisítette a belügyminiszterium áthelyező rendelkezését.

A belügyminiszterium felebbezése folytán az ügy a semmitőszék III. szekciájához került, mely a felebbezést elutasította.

Elefántvadászat --- Frankfurtban

A cirkusz elefántja vasuti szerencsétlenség közbeu megugrott és egész délelőtt rémületben tartotta a várost

(Frankfurt, október 14.) Ritka látványban volt része tegnap és ma Frankfurt közönségének: igazi elefántvadászatban, melynek súlyosabb következményei is lehettek volna. Így csak elpusztított kertek, kitépott fák, még mindig rémeket látó emberek bizonyítják, hogy nem volt álmom az egész.

A napokban fejezte be itteni vendégszerelését a kontinens egyik legnagyobb cirkusza. A látványosságok legérdekesebb száma az igazgató volt, 24 idomított elefántjával. Tegnap éjjel felraktározták az állatokat, sátrakat és holmikat négy hatalmas kő-lővonalba, hogy új vendégszerelési helyükre utazzanak. Az egyik különvonat két utolsó kocsija

kisiklott, legurult a magas töltésen s a bennük lévő elefántok közül az egyik kitért a kocsil oldalát és — megezőkött.

Reggel fantasztikus hírek keringenek a városba: a repülőtéren mammutnyomokat találtak; egy soffor az országuton óriási szörnyeteggel találkozott és ijedében idegességgel kapott; egy asszony reggel meg akarja nézni, vajon esik-e az eső, kidugta a kezét az ablakon, ebben a pillanatban egy óriási állat karonragadta és az ablakon kiemelve leletette a földre, és az elefánt nyomát mindenütt pusztítás mutatta.

felkelt veteményeskertek, kitépott fák, eltaposott virágok, agyongázott kerítések.

Az állat Frankfurt külvárosai felé vette útját. Utána hatalmas rendőrsereg, a cirkusz és az állatkert apóái, a közönség, a kíváncsiak ezrei. Katie, a hároméves kis elefántkisasszony megijed az üldözőktől, visszafordul, álltór rajtuk és visszaroiban a kisiklás színhelyére, ahol időközben bizottságba helyezett társait keresi. — Utána! — és sikerült őt elérni;

féradtan hagyja magát egy fához kötni.

A következő pillanatban iszonyatos bömöléssel

felugrik, kiszakítja a kötelekkel együtt a fát is, eltépi bilincseit és méltóságteljesen de azért hihetetlen gyorsasággal elszalad a megilapott emberek közül a Stadtwaldba.

A rendőrségről erősítést küldenek és a vezényletet az Afrikában igazi elefántvadászatban résztvevő Oldenburg rendőrkapitány veszi át. Azonnal intézkedik, hogy a horda vezetőelefántját szállítsák vissza és hozzák a színhelyre, közben körülkeríteli Katie-t és kiadja a szigorú utasítást, hogy le kell lönni az állatot, ha ki akar törni.

De Katie teljesen elhagyta az erejét, Lefeküdt kipiheenni az izgalmaikat a Stadtwald dzsungeljének egy árnyékos bozótjába és

nyugodtan türtte, hogy megbilincseljék és ismét egy hatalmas fához kötézzék.

Gyenge morgáson kívül nem is ellenkezett, majd az eléje tett ételt jó étvágygal elfogy szalva, készséggel állt a fotográfalógépek százainak, a kíváncsi közönség ezreinek rendelkezésére.

Időközben félhárom lez. Messzirtől feltűnik Asszán, az óriás-elefánt hatalmas alszja. A cirkusz igazgató feleségét hozza a fén. A közönséget szélkergetik és Asszán odamegy érzése után, lányához Katiehez. Haragos trombitálás, melyet gyengébb mormogás vált fel, majd mintha Asszán szemrehányásokat tenne, melyekre Katie csak nyögve felel. Végül egyetlen hangok, Katie feloldják bilincseit alól és ő szófogdóan megindul pja után a már elkészített újsuli kocsiba.

Vissza a fogságba...

Elitéltek egy kereskedőt tizenegy év előtt elkövetett csalárd bukás miatt

(Bukarest, okt. 14.) Az Ilfovi törvényszék tegnap tárgyalta Mariu Constantinescu Malul-Spart községbeli nagy kereskedő bűnyűjét. A bűnpörnek különös érdekességet ad az a körülmény, hogy a vádirat tizenegy évvel ezelőtt készült el a kereskedő ellen, azzal vádolva meg, hogy 1916. őszén 1928 lej passzívával csalárd bukással menekült az anyagi felelősség elől.

A kereskedő időközben Amerikába ment, ahonnan néhány hónappal tért haza azzal a céllal, hogy rokonait és ismerőseit meglátogassa. Hazaérkezése után a rendőrhatalóságok azonnal lefoglalták, törvényszék elé állították, amely csalárd bukásnak kvalifikálta a tizenegy év előtti bűnt és ennek alapján Constantinescut egy évi börtönpire ítélte.

SZÍNHÁZ-MOZI

Akar-e Ön moziigazgató lenni Kolozsváron

(Cluj-Kolozsvár, okt. 14. Saját tud.) Igen nagy érdeklődést keltett tegnap a Mai Világ híradása arról, hogy lehetőség nyílt meg mindenki számára egy jól jövedelmező igazgatói pozíció elnyerésére. Mindenki tudja, hogy a mozi nem rossz üzlet és mozi vezetőjének lenni sem utolsó dolog. Azt is megirtuk, hogy az állás elnyeréséhez nem kell más, mint ötletesség. Minthogy egy mozi igazgatójának leginkább ahhoz kell értenie, hogy a nagyszabású filmeket másképpen reklamirozza, mint a közepeseket, az fogja elnyerni a Mai Világ által biztosított moziigazgatói állást, aki bebizonyítja, hogy vannak ötletei s hogy az esetleg reábizandó mozgészínházat ügyes reklám gondolatokkal helyes uton fogja vezetni.

Ismételtten hangsúlyozzuk: a legkomolyabb dologról van szó, ha szokatlan is az ut, amelyet választottunk. A Mai Világ garantálja, hogy az az olvasónk, aki az általunk holnap közlendő feltételeknek eleget téve leginkább tanúságot tesz eleven érzékéről a filmek lasziromását illetőleg, elnyeri ezt a szép pozíciót, sőt magas pénzjutalmakat fognak kapni azok is, akikről bebizonyul, hogy eredeti ötletekkel tudnak hozzájárulni a filmélet népszerűsítéséhez.

És nem kell más, csak ötlet, ötlet, ötlet, arra nézve, hogy miként lehet az általunk példaképpen megadandó nagy filmek közül egyet, amelyet szabadon választhat a pályázó, igazán ügyesen laszirozni.

Holnapi számunk újabb részleteket közöl.

— Hevesi Piroskaklasszikushangversenye. Vasárnap, október 16-án, este fél 9 kor tartja a kiváló művésznő idei első hangversenyét a kalh. gimnázium dísztermében. A rendkívül nívós műsor a XVII. századból. (Benedetto Marcello-Scarlatti-Rameau Bach stb.) egész Beethovenig, csupa itt még nem hallott darabokat tartalmaz, ami érthetően fokozza a kolozsvári zeneszerető közönség nagy érdeklődését. Jegyek Lepagenál kaphatók.

TÉLI tüzifaszükségletünket

szerezzük be idejében a

„CALCIT” RÉSZV.-TÁRS.-nál

Strada General Dragalina No. 9.
Telefonszám 11-08.

Házhoz szállítva:

1-a búkkhasáb tüzifa ölenként L 1400
1-a búkkhasáb aprítva, 1000 kg. L 900
1-a hánított tölgy aprítva 1000 kg. L 1000
1-a búkk és tölgy aprítva 1000kg. L 800

Tisztviselők és munkásoknak kollektív alapon fizetési kedvezmény.

MAGYAR SZÍNHÁZ

VASÁRNAPI ELŐADÁSOK:

Félháromkor:

Rótás kapitány

(Mende K., Farkas Lili, László A. Ihász Aladár)

Hatkor

Vasgyáros

(Poór Lili, Szentgyörgyi István Táray Ferenc)

Cirkuszhercegnő

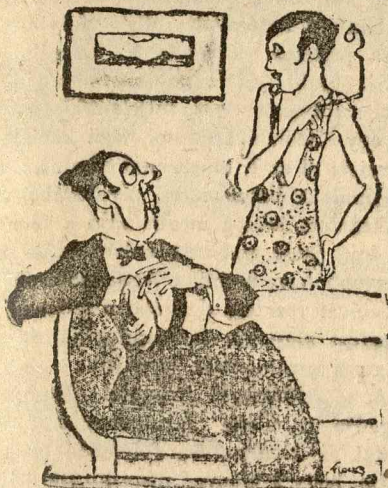
(Kolbay, László, Ihász)

DEUTSCH

férfi divalkülönlegességek. Férfi fehérnemű méret után. Cluj Sir. Memorandului (Unió-u.) 2.

HIREK

Fiatalkorú házasság

— Képzeld, kedvesem, egy egér esett a tejbe.

— Kivetted?

— Nem. Beletettem a macskát.

— Új telekkönyvi igazgató Kolozsvárra. Stan Györgyöt, a dumbraveni vegyesbizottság telekkönyvi aligazgatóját kinevezték a kolozsvári járásbíróságokhoz harmadosztályú telekkönyvi igazgatónak.

— Társadalomtudományi előadás az Alkalmazottak Szövetségében. Ma, pénteken este 8 órakor dr. Lobstein Sándor „A modern munkásmozgalom” címen előadást tart az Alkalmazottak Szövetségének Str. Măloasă 6. (Metropol mögötti) helyiségében. Az előadás teljesen ingyenes és vendégeket szívesen látnak.

— Szombaton gyűlésezik Kolozsmegye tanácsa. Kolozsmegye vármegyei tanácsa október 15-én tartja meg október havi ülését, melynek tárgysorozatát ma fogják megállapítani.

— A Marmarosch Bank csernovitzi fiókjából rejtélyes módon eltűnnek a pénzek. A Marmarosch Bank csernovitzi fiókjában rejtélyes módon több nagyobb pénzösszeg tűnt el. A bankfiók két szolgálja a pénztárostól azt az utasítást kapta, hogy nagyobb összegű pénzt vigyenek át a bank egyik osztályába. Mikor az illető osztály főnöke a szolgálót azok jelenlétében átvette a pénzt, kiderült, hogy az összegből százezer lej hiányzik. A két bankszolgát rögtön kiküldték, de a pénznek nem tudtak nyomára jutni. Ugyanaznap délutánján másik rejtélyes eset is előfordult. Valaki, aki pár perccel előbb több százezer lejt vett fel a bank pénztárából, a pénz átadásakor közbejött, hogy már az első csomagból huszezer lej hiányzik. A bank pénztárosa természetesen rögtön pótolta a hiányzó huszezer lejt. A rejtélyes délelőtti és délutáni pénztűnések azonban a két bankszolgára tereltek a gyanút, akik állhatatosan tagadják, hogy valami részüik volt a pénzek eltűnésében. A pénzek eltűnését még rejtélyesebbé teszi az a körülmény, hogy a bankfiók igazgatója a napokban névtelen levelet kapott, amelyben előre bejelentették, hogy rövid időn belül a bank pénztárából nagyobb összegű pénz eltűnik. A rendőrség bevezette az ügyben a nyomozást.

— INGYEN DIVATLAP. Minden nő, aki egy ruhávaló anyagot vesz a kolozsvári Gólya-áruházban, ingyen ajándékkul kap egy C8 oldalas divatalbumot szabásmintával. A gyönyörű kiállítás album üzletekben 120 lejbe kerül.

— Letartóztattak egy panamázó agronomot. Targivisteből jelentik: Az ügyesség tegnap letartóztatta Dâmbovitzeanu Constantin agronomot, sorozatos visszaélések miatt. A letartóztatásban levő agronom terrorizálta a szomszéd községek népét és magas taksákat vetett ki a nyomorgó lakosságra azon a címen, hogy a terméseredmények a megállapítás szerint jobbakként, mint ahogy azt az eredeti taksák megállapításánál remélték. A kizsárolt pénzeket, amelyeknek teljes összegét mindeztideig nem sikerült pontosan megállapítani, a panamázó és zsaroló agronom hol Bukarestben, hol meg Targivistében elmulatta. Tíz különböző oldalról érkező feljelentés alapján tartóztatta le az ügyesség Dâmbovitzeanu agronomot, aki ellen egyre több feljelentés érkezik a targivistei ügyességhez. A megzsárolt áldozatok száma eddig már meghaladja a százötvenet.

— Dühöngnek a járványos betegségek Csernovitzban. Csernovitzból jelentik, hogy járványos betegségek dühöngnek, melyeknek elfojtására az egészségügyi hatóságok mindent elkövetnek. Eddig 59 súlyos scarlateset fordult elő. Ezenkívül a főorvosi hivatal 4 hastífusz, valamint hat vérhas megbetegedésről kapott jelentést.

— Állandó repülőjárat lesz Csernovitz és Galatz közt. Csernovitzból jelentik: A napokban kezdtek meg a Csernovitz mellé Rohozna községben a régióta tervbevevő nagy Aerodrom építését, amely egy megátértséssé tulajdonát képezi. Romániában ez a második repülőtelep, amely nincs állami kezelésben. A repülőtérség állandó repülőjáratot fog létesíteni a Cernovitz, Jsi, Galatz-i légvonalon keresztül Bukarstig. A személyszállító repülőgépek hat személy befogadására készülnek.

— Tizenkilenc évi börtönt osztott ki a törvényszék a híres besszarábiai Cocos rablóbandájának hét tagja között. Az orvosi esküdtszék tegnap tárgyalta Cocos hírhedt besszarábiai rablóvezér bandájának bűnperét. Cocos már nem kerülhetett az igazságszolgáltatás elé, mert egy harc közben esendőrök a gyomrába lőtték. A hírhedt rablóbanda 18 tagja állott a bíróság előtt, nagy részük fiatalok, gyerekek, akik a legendás hírhedt rablóvezér tűzön-vízen követelték. Az esküdtszék hosszas tanácskozás után Jon Calhant tiz évi, Zudcu Ioant hat évi fegyházra, Budrug Theodort egy évi, Kumpanna Ioant hét havi, Balan Alexandrut, Ion Revencut és Zubcu Steant pedig öt-öt havi börtönre ítélték. A többi tizenegy vádlottat a törvényszék felmentette és rögtön szabadlábra is helyezte.

— Hamis bukásért öt évi börtön. Konstancából jelentik: A törvényszék második szekciója 5 évi börtönre ítélte a hamis bukással vádolt Mateo Peris konstancai kereskedőt.

— Letartóztattak egy zsaroló végrehajtót. Kisenéből jelentik: Tegnap délután a kis nevi ügyesség letartóztatta Chiriloff János portarét, aki számos visszaélést követett el, megzsarolva a vele ő székeltetésben álló klienseket. A vizsgálat megállapította, hogy ezenkívül a gondjaira bízott állami pénzekből is nagyobb összegeket sikkasztott el. Kihallgatása folyik.

— Elmaradt a közönség a közlekedési eszközök katonai összeréséről. A kolozsvári rendőrség elsejtel kezdte meg az állatok, járművek, kocsik, autók és biciklik katonai szemléjét. A terminuson azonban senki sem jelent meg. A rendőrség a terminust 10-től 28-ig meghosszabbította s egyúttal szigorúan figyelmezteti a közönséget, hogy a szemle elmulasztása a katonai büntelőparagrafusokat vonja maga után. A szemle rendjét a rendőrség ismét plakátirozni fogja.

— Súlyos visszaélésekkel vádolnak egy prefektust. A Cuvantul éles támadást intéz Cojocariu siciavai prefektus ellen, aki még az előző liberális rezsimben is súlyos kártétel-ességekkel okozott kormánynak különböző visszaéléseivel. A jelenlegi rezsimben megint prefektusnak nevezték ki Cojocariut, aki azzal kezdte működését, hogy a suceavai vágóhid kilogrammo kényi egy lejes husill ték szedési jogát 550.000 lejért bérbe adta egy Herman nevű egyénnek a törvényes formák betartásának figyelmen kívül hagyásával, annak ellenére, hogy más részről egy millió lejes ajánlat is érkezett. A ház helyek kiosztásánál súlyos visszaéléseket követett el, mint az agrárbizottság tagja. A többiek között Cojocariu saját magán és rokonain kívül egy Polacsekne nevű kabarétulajdonosnőnek, Falliceni primárjának és sok más protekciós személynek osztott ki földeket.

— Meggyaláztak egy német zsidótemetőt. Berlinből jelentik: A bochenheimi régi zsidótemetőt eddig még ismeretlen egyén k tegnap felháborító módon meggyalázták. A sírköveket mind felfordították és a következő felirattal mázolták át:

— Itt nyugszik Judás Iskariot! A sirokról a virágokat tövesztől kiszagatták. A sirok közt vezető utakat szeméttel és földdel szórják be. A hatóságok erőiesen nyomoznak a tettesek után. Ez esetben horogkeresztesek lehettek.

SPORTVILÁG

Felbomlott a Középeurópai Kupa

Csütörtökön este tartották meg a pozsonyi Carlton-szállóban a Középeurópai Kupa intézőbizottságának rendkívüli ülését, amelynek tárgyát a Spárta-Hungária meccs igazolása, illetve az ismeretes Konrad-ügy képezte. Az érdeklő osztrák és cseh delegátusok szótöbbséggel elvetették a magyaroknak Konrad szerepeltetésére vonatkozó aláspontját és kizárták a Hungariát a Kupa további mérkőzéseiből.

A magyar delegátusok erre kivonultak a tanácskozásról, miután az MLSZ nevében Kiss Tivadar alelnök kijelentette, hogy Magyarország végleg visszalép az egész Középeurópai Kupától és többé abban nem kíván szerepelni.

A konferencián Románia képviselője dr. Lázár Kornél, a Kinizsi elnöke is megjelent, akinek állásfoglalásáról nem szól a távirati tudósításunk.

Kolozsvári pletyka

Alighogy a kisvárosból visszaérkeztem Kolozsvárra, nyomban fülemhez jutott A. igazgató esete, aki bukaresti kiruccanásaiban a B. álnévet szokta használni és egy francia parachutistával szokott vacsorázni. Roppant felháborodtam ezen, hogy A. ur beadja szegény feleségének azt a birtokdolgát a minisztériumban, közben pedig egy parachutistával vacsorázik. Első pillanatban a „parachutisme” mögött valami szörnyű, raffinált, hallatlan kéjművészetet értettem, de aztán barátaim megmagyarázták, hogy a parachutista egy olyan nő, akinek az a foglalkozása, hogy tudományos kísérletek céljaira 5000 lejért ejtőernyővel leveti magát egy repülőgépből. Elhültem ekkora romlottságtól, igazán disznóság, hogy A. ilyen extra dolgokat talál ki magának, mint egy nő, aki ejtőernyővel szokott földreszállni.

C. barátom, aki ezt elmesélte, tovább részleteket is ígért, de már D. hez kellett sietnie, aki megígérte neki, hogy elmondja neki E. esetét. Röviden E.-vel az történt, hogy a felesége elutazott F. erdélyi fürdőhelyre, legalább is azt mondta E.-nek, de sajnos G.-ben betörték a hotelezőházába, és elrabolták éjjeli szekrényéről a huszárfőhadnagy pénztárcáját és egy pipaszurkálót, ami benne volt az újságban.

Éppen ezt akartam továbbadni H. barátom-

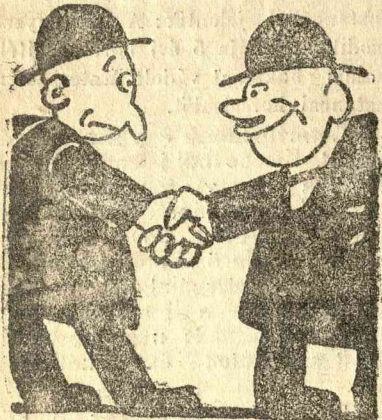
nak, amikor hozzámlepett I.-né és röviden így szólt: „J.-né látta magát kijönni két hét előtt a botanikus kertből K. hugával. K. nagyon neheztelt magára és ajánlom, beszéljen L.-nével, kinek nagy befolyása van rá, nehogy hotrány legyen a dologból.”

Roppant örültem ennek, mert ugyebár mégis jó, hogy az ember a kisvárosi nyaralás után visszatér egy ilyen nagyvárosba, mint Kolozsvár. A kisvárosban nincs utálatosabb, mint a pletyka, — de az ilyen nagyvárosban, mint Kolozsvár, az a kitérő, hogy itt az ember nyugodtan elme-het az ismerőseivel sétálni vagy oszonnázni, nem kell félni, hogy mindjárt pletyka lesz belőle. Egy ilyen nagyvárosban éppen az a kellemes, hogy mindenki a saját dolgaival foglalkozik és a névtelen leveleket soha másképp nem írják, csak kezdőbetűkkel. Tagadahatatlan, hogy azért itt is akad, elvéve egy-egy apró pletyka, de ezt ugyebár nem igen adják tovább s nem igen írják ki az újságokba. Legfeljebb kezdőbetűkkel. Hogy például L., aki megszöktette a kis M. N.-t, az O.-ucca P. szám alól, most az R. feleségével szakított, mert az urával kezdett viszonyn, de az ura azért kitartja S.-t is, aki a férjnek is, meg a feleségnek is szeretője. Viszont T., akivel az a hisztória a gőzfürdőben megese, hogy rányitották

az ajtót, amikor U.-val azt a dolgot elkövette, most morfinista lett és 14 éven aluli gyermekeket vásárol, tucatjával ab Szamosújvár, franko, és ehhez társul V.-vel.

Hát ez persze a nagyváros előnye a kisváros fölött — a szűkkeblű, irigy, csuf, kicsinyes pletyka helyét a nagyvárosban az emelkedett látókörű, szabadelvű, fölényesen megértő és udvarias „mondaine” hirszolgálat foglalja el — az emberek iparkodnak megérteni egymást, jól és alaposan, lehetőleg úgy, hogy mindent alaposan tudnak egymásról. Én Párisban is hallottam már egyetmást; a multkor is a patikus... de nem, mondom el. Nem mondom el, mert soha nem lehet tudni, mi lesz belőle; a pletyka mindig így kezdődik, egy uccában, egy patikus leányával, vagy egy ajacói ügyvéd fiával, akiről később a legnagyobb pletykás — a történelem — nem átalja kiírni, hogy fölvetette a N. p. l. on nevet és viszonya volt egy operatőresnővel akkor, amikor már egy o. sztrák fhg.-nő volt a felesége, — s később becsukták Sz. t. H. l. n.-ra. Erről annak idején sokat beszéltek bizonyos Párisban. Igen, ma is akadnak Párisban elvett ilyen történetek, s ezért jó vigyázni a nyelvünkre, — mert amiből Kolozsváron gyakran csak pofon lesz, abból Párisban gyakran lett már történelem.

Fogadjunk...

— Fogadjunk, el sem hiszi, ha mondom, hogy a kolozsvári munkaadó szövetség piaci árlistájában két százalékkal olcsóbb lett az élet.

— Majd szölok a feleségemnek, hogy ezután hozzájuk menjen vásárolni.

— És mi a véleménye arról, hogy tegnap csekély 32 válopert tárgyalt a kolozsvári bíróság.

— Hogy mi a véleményem? A kis fiam megkérdezte: „Papa, mi az a bigámia?” Én feleltem: „Az fiam, ha egy férfi sorozatos marhaságokat követ el.”

— Hát azt tudja-e, hogy a Magyar Párt elnöki tanácsa ma ülésezik?

— Na hallja, a maga gondolatártsárai!...

— És azt olvasta-e, hogy a kormány új törvényt hoz, amelyben megvédi a kisebbségi részvényesek jogait?

— Eztán minden kisebbségi ember kénytelen lesz részvényeket vásárolni.

— És mit tud mondani arról, hogy a vacaresti börtönigazgatót bezárták a saját börtönébe?

— Én azt hiszem, hogy ezt meglepetésnek szánta a kormány.

— Miféle meglepetésnek?

— Emlékszem, hogy amikor Szeged városa harminc éve Ferencz József látogatását várta, a városi tanács valami meglepetésről tanakodott, mely ne kerüljön sokba és amelynek a király is, meg a nép is örüljön. Végül valaki azt ajánlotta, hogy akaszták fel egy lámpavasra a polgármestert. Ez olcsó is, meglepetés is és mindenkinek öröm.

— Igaza van Pancser ur, a káröröm a legtisztább öröm, mert érdek nélkül való. És mára a börtönnél maradjunk.

Iskolai felszerelések!

Fogkefe, ruhakefe, hajkefe, fésű, fogcreme, szappan és cipőcreme
fiúknak 140 Lei
lányoknak 170 Lei
izléses összeállításban

Rózsa Royal drogeria
Cluj-Kolozsvár, Főter 26

Nem esik az alma messze a fájától

de Ön nagyon messze van a jó és olcsó tűzfájától

ha azt nem a 477. telefon-számon

Rimóczi

gátelepéről rendeli (gyufagyár mellett)
Rendelés után 1 óra múlva otthon van a fa.

Kövekkel dobálták meg a minisztert

(Prága, október 14.) A Prager Tagblatt jelenti, hogy a tót néppárt tegnap Besztercebányán nagygyűlést tartott, melyen Tiso miniszter beszélt. A gyűlés után kövekkel dobálták meg

Tisot, ainek azonban sikerült megmenekülnie. Tiso a tót néppárt tagja, amely a közelmúltban a kormányba lépett.

Az avarescanus minisztereket sürgönyileg Bukarestbe hívták

Megint reménykednek a néppártiak — Maniuék kolozsvári tanácskozásai

(Cluj-Kolozsvár, okt. 14. A Mai Világ tudósítójától.) Maniu Gyula tegnap éjjel elutazott Kolozsvárról. Elutazása előtt fontos utasításokat hagyott hátra párt-híveinek és több pártügylet intézett el. Így a többiek között végleges intézkedéseket tett a Patria reorganizálása ügyében, melynek úgy a szerkesztőse-

gét, mint a kiadóhivatalát teljesen átszervezik. A Patria főszerkesztője Jon Clopotel, az ismert erdélyi publicista lesz.

A nemzeti párt megyei tanácsa ma este a párt kolozsvári helyiségében ülést tart, melynek igen érdekes napirendjéről nem adtak ki információkat.

A kolozsvári avarescanus körökben élénk feltűnést keltett a bukaresti lapok ellenőrizhetetlen forrásból származó híre Avereseuék politikai reaktiválásáról. Az avarescanusok a hírek nyomán újjáéledtek és megint olyan hangú kijelentéseket tesznek, mintha pártjuk rövidesen kormányra kerülne. Goga Bukarestbe való utazása szintén kitűnő hatással volt az avarescanusokra.

Gróza Péter volt avarescanus miniszter tegnap Kolozsvárt járt, hol több párthívével folytatott beható tanácskozásokat. Gróza tegnap este Bukarestbe utazott, miután pártja sürgönyileg a fővárosba hívta.

Politikai körökben a volt avarescanus miniszterek sürgönyileg Bukarestbe való rendelése nagy feltűnést keltett.

A kolozsvári szakszervezetek gyűlése az ipari lépitések és a munkanélküliség ellen

A szervezett munkások 14 százaléka kenyér nélkül — Jumanca főtitkár nyilatkozata

(Cluj-Kolozsvár, okt. 14. A Mai Világ tudósítójától.) Az amszterdami irányzatú munkásszervezetek legaperte Kolozsváron gyűlést tartottak, melyen a kormány gazdaságpolitikájáról volt szó. Az értekezlet szónokai megállapították, hogy a jelenlegi kormány a bankok támogatása mellett az ipart teljesen elnyomja. A bankkamatok ma is 24-36 százalékot tesznek ki, amelyek az ipari termelésre oly súlyosan neheznek, hogy szükségessé válik az ipari lépités minden ipari üzemben annak ellenére, hogy iparcikkeink 40 százalékát még mindig külföldről importáljuk.

A lépitések folytán országsszerte nagyarányú munkáselbocsátások történtek és az amszterdami irányzathoz tartozó

48.000 romániai szervezett munkásnak 14 százaléka volt munkanélküli szeptember 1-én.

Ez a számarány a gazdasági viszonyok rosszabbodása folytán folyton nagyobbodik.

A munkásszervezetek országos szaktanácsa több ízben kérte a különböző korányokat, hogy tartsanak gazdasági jellegű konferenciát, melyre a munkásszervezetek képviselőit is hívják meg, hogy az ország többi gazdasági tényezőivel közösen meg tárgyalják a jelenlegi ipari párgás megszüntetésének lehetőségét. Ez azonban mind máig sem történt meg. A munkásszervezetek vezetői ebből arra a megállapításra jutottak, hogy ha a kormány nem hagy fel jelenlegi gazdaságpolitikáját,

feltétlenül bekövetkezik termelésünk csúdj.

A Mai Világ munkatársa beszélgetést folytatott Jumanca Josif volt kormányzótanácsi taggal, aki jelenleg a romániai szociáldemokrata párt központi főtitkára. Jumanca a következőket mondotta munkatársunknak:

— A munkanélküliség csak Erdélyben és Bánátságban észlelhető.

A Regátban nincs munkanélküliség sehol

a Prahova völgyén kívül, hol a petróleumvállalatok kénytelenek leépíteni, miután nem bírnak az orosz petróleummal való konkurenciát. Románia amszterdami irányzathoz tartozó 48.000 szervezett munkása közül 14 százalékát alig a munkanélküli, de ebből a Regátban lényegtelen szám esik, tekintve, hogy a Regátban az ilyen irányzathoz tartozó szervezett munkások száma nem haladja meg a 8000 embert.

Erdélyben azonban sokkal súlyosabb a munkanélküliség. Hogy egy jellemző eset legyen, itt van a petrozsényi szénbányák ügye, melynek az elnöke Tancred Constantinescu, aki a jelenlegi kormány iparpolitikájának tanácsadója. A petrozsényi szénbányák ügyének leépíteni kénytelenek, miután egyrészt az államvasút nem veszi át szenet, másrészt pedig, amit átvet, azt nem fizette. Timoc mérnök, aki a bányákat igazgatja, bejelente a helyzetet Constantinescu Tancrednek, utasítást kéri a leépítésre vonatkozólag.

Constantinescu utasítást adott, hogy a petrozsényi bányákból 600 munkást, a lonai bányákból pedig 100 munkást bocsátassanak el.

A leépített munkások nagy része öreg családok embere volt, akik hosszú időn keresztül voltak a bányatelep szolgálatában. Most a kiszolgáltatott elbocsátott munkások memorandumot fordultak a kormányhoz, hogy szavazzon meg egy póthitelt a tárgyui megkezdett és félbehagyott vesutivonal kiépítésére, hogy ezáltal a leépített munkások munkát alkalmazzanak.

Egyedül a resicai üzemek azok, hol az újabb munkáselbocsátásokat bezüntették, h bár az üzemek foglalkoztatása itt sem kielégítő.

Ujabb katonai panamát lepleztek le Craiovában

(Craiova, okt. 14. Saját tud.) Néhány héttel ezelőtt általános feltűnést keltett a craiovai XI. katonai divíziónál leplezett panama, amelynek főszereplője több vezetőpozícióban levő katonatiszt. A büntető hatóságok alig folytatták le a panama ügyében a vizsgálatot, máris újabb visszaélések nyomára jöttek, amelyeket — a feljelentés szerint — egy Nicolau Aristotel nevű kapitány követett el az I. utászezred adminisztrációjánál. A katonaezred pénztárából elszikkasztott összeg meghaladja a félmillió lejt, jelek szerint azonban az összeg nagyobb lesz, amint a legnagyobb diszkreanciával vezetett vizsgálat a teljes ügyvezetést alaposan át fogja nézni és szigorú rovincsolást megejtik.

A letartóztatott Aristotel kapitány tagadja az ellene felsorakoztatott vádakokat és kihallgatása folyamán elmondta, hogy a hiányzó pénzek csak a többi hivatalnokok hanyagsága folytán tűntek el. A hadbíróóság által vádala helyezett vezetőtiszt a katonaság pénzét hamisított okiratokkal tulajdonította el és ezért nem csak szikkasztásért, hanem közokirathamisítás címén is eljárást indítottak ellene.

A kapitánynak minden bizonnyal cinikusai is vannak, akiknek személyazonosságát azonban még egyelőre nem sikerült megállapítani, mert a megtévedt kapitány nem hajlandó elárulni, kikkel állott „üzleti” összeköttetésben. A nagyarányú panamában számos letartóztatás várható.

APRÓHIRDETÉSOK

Egyeztetett közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. — Allástkeresőknek 50% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelégés levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbelvagy mellékelve van.

Kiadó lakás

2-3 szobás kertes lakást keresek fűtőszobával. Cim a kiadóban.

Alkalmazás

Felnőtt férfiak és nők lapkiadóra kerestetnek. Cim a kiadóban.

Különféle

Angol mechanikájú zongora bérbeadó. Cim: Str. Fântăneli 3.

Rádiókban és alkatrészekben mindig a legujabbat olcsón nyújtja „Constructie” mérnöki iroda. Cluj, P. Unirii 6, telefon 83.

Debozokat, posta és vasuti ládákat promt szállít a „LEMNOS” LADAGYAR Cluj, Calea Motilor 23. Telefon 194 és 645

Esőköppeny

Lei 850-tól
Trench-Coats

Raglan lei 3500

M. NEUMANN

férfi és fiuruhaáruház Cluj, Főter